

■ Абітурыент-2014

СЯРОД ПЕРШАКУРСНІКАЎ БДУ МІНЧАНЕ СКЛАДАЮЦЬ ТОЛЬКІ ТРЭЦЮЮ ЧАСТКУ

Больш за палову залічаных па агульным конкурсе на дзённую бюджэтную форму навучання ў БДУ маюць сумарны бал сертыфікатаў і документа аб адукацыі 300 і больш. Гэта 804 чалавекі з 1489 залічаных на выніках здачы трох дысцыплін на цэнтралізаваным тэсціраванні. А ўсяго ў БДУ залічана на дзённую бюджэтную форму навучання сёлета 2050 чалавек.

Сярод будучых першакурснікаў БДУ — два лаўрэаты спецыяльнага фонду Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь і 127 пераможцаў міжнародных і рэспубліканскіх алімпіяд, 484 школьныя медалісты і ўладальні дыпламоў аб заканчэнні ССНУ з адзнакай, што складае 24% ад агульнай колькасці залічаных. І палову ад агульнай колькасці залічаных на першы курс складаюць выпускнікі гімназій і ліцэяў. Без экзаменаў, па рэкамендацыйх навучальных установаў, на педагагічны спецыяльнасці былі залічаны 23 пераможцы абласных алімпіяд і школьныя медалісты.

Калі прааналізаваць геаграфію абітурыентаў БДУ, то ўжо студэнтамі сталі сёлета 737 мінчан (36% ад агульнай колькасці) і 147 жыхароў сельскай мясцовасці (7%). Астатнія першакурснікі прадстаўляюць розныя рэгіёны Беларусі.

Сёлета ўзрасла папулярнасць прыватнадушных спецыяльнасцяў сярод дзятчат: апошнія занялі 45% ад агульнай колькасці месцаў.

Самыя высокія праходныя балы сярод прыватнадушных спецыяльнасцяў былі зарэгістраваны на «Актуарнай матэматыцы» (370 балаў), «Геалогіі і разведчы радовішчаў карысных выкапняў» (351 бал) і «Прыкладной інфарматыцы» (напрамак — праграмае забеспячэнне камп’ютарных сістэм) — 350.

Пры гэтым самы высокі сярэдні бал залічаных па агульным конкурсе на прыватнадушчыя спецыяльнасці зафіксаваны на факультэце прыкладной матэматыкі і інфарматыкі — 329 балаў. На другім радку размясціўся хімічны факультэт — 323 балы. А зымкае тройку біялагічны факультэт — 300 балаў. Факультэты радыёфізікі і камп’ютарных тэхналогій, механіка-матэматычны, геаграфічны і фізічны факультэты таксама прынялі добра падрыхтаваных абітурыентаў. Сярэднія балы залічаных на гэтыя факультэты — 276, 265, 245 і 236 балаў адпаведна.

У БДУ адзначаюць, што сёлета ўзрасла папулярнасць прыватнадушчых спецыяльнасцяў сярод дзятчат: апошнія занялі 45% ад агульнай колькасці месцаў.

На сацыяльна-гуманітарным і эканамічным напрамку лідарамі па прахадных балах сталі спецыяльнасці «Сусветная эканоміка» і «Бізнес-адміністраванне» — 371 бал, «Міжнароднае права» — 369 балаў і «Кіраванне інфармацыйнымі рэсурсамі» — 366. Для таго, каб паступіць на спецыяльнасць «Міжнародныя адносіны», трэба было набраць не менш як 364 балы. «Лагістыка» — 363 балы, «Менеджмент у сферы міжнароднага турызму» — 362, «Лінгвакраіназнаўства» — 361.

А ўзначліў рэзультыг па сярэднім бале залічаных у БДУ Інстытут бізнесу і менеджменту тэхналогій, дзе сярэдні паказчык прынятых на «бюджэт» склаў 373 балы. Другое месца — у факультэта міжнародных адносін (369). У першую тройку трапіў таксама эканамічны факультэт — 345 балаў.

У Інстытуте журналістыкі на спецыяльнасці «Журналістыка» (аудывізуальнага) прахадны бал склаў 365, «Журналістыка» (менеджмент сродкаў масавай інфармацыі) — 342 балы, «Журналістыка» (міжнародная) — 341 бал, «Журналістыка» (вэб-журналістыка) — 327 балаў, «Журналістыка» (друкаваная СМІ) — 311 балаў. Сярэдні бал залічаных у Інстытут журналістыкі па агульным конкурсе — 355.

На завочную бюджэтную форму навучання БДУ прыняў 287 абітурыентаў. Самыя высокія праходныя балы тут склаліся на філаглагічным факультэце на спецыяльнасці «Руская філалогія» (269) і ў Інстытуте журналістыкі на спецыяльнасці «Журналістыка» (друкавання СМІ) — 225.

	Надзея НІКАЛАЕВА
----------------------------	--------------------------------------

НЕАПЛАЧАНЫ ДОЎГ

Было гэта ў 90-я гады мінулага стагоддзя. Тады, як вядома, быў Саюз, і ўсе яго 15 рэспублік жылі дружна — сябралі паміж сабой, супрацоўнічалі.

Вос і наш саўгас аж у Казахстан прадаваў племянных цялушак, а там купляў камбікармы.
І так мы імі затарыліся: забілі ну ўсе склады, усе гаражы! А васьм разлічыцца…

Забіць гэта дамаўляліся па бартары — апроч цялушак, абяцалі «паставіць» у Казахстанільныя мяшкі. І, вядома ж, «паставілі» 6, каб маглі. Але ж не было тады грошай! А потым усё пахіснулася, разваліўся Саюз. З таго Казахстана нам працягвалі званіць…

Адтуль жа неак раз прыходзіць тэлефанаграм: нашага дырэктара выклікаюць у аблвыканкам (усе дагаворы заключаліся на ўзроўні кіраўнікоў гаспадарка, але ж з ведама раёйнага ды аblasнога начальства). Па якім пытанні та, напэўна, здагадаваўся, бо сам не паехаў — адправі мяне.

Я тады працавала галоўным заатэхнікам, думала, што еду (як-ніяк за дырэктара!) на нейкую нараду па жывёлагадоўлі. А таму на ўсялякі выпадак ўзяла ў бугалтарскія лічбы, прыкінула выступленне (раптам слова дадуць?). Прыязджаю.

Мяне тут жа запрашаюць да намесніка старшыні па жывёлагадоўлі. Ён рукі за спіну залажыў, па кабінеце ходзіць і абурэаецца: як гэта можна, маўляў, кармы ўзяць, а грошы не заплаціць?.. Непрыстойная які, непрыгожа, сорамна!

Я і сама гэта ведаю… А што магу зрабіць? Сяджу, маўчу.

Потым той намеснік вядзе мяне да старшыні, там, бачу — цэлая делегатыя — з Казахстана. І ўсё пачынаецца па новай.

Я знаў маўчу, бо што казаць — не я як кіраўнік гаспадаркі. Тут адзін з гацей не вытрымлівае, кажа:

— Усё, бяром гэту дзятчыну ў заклад: аддасць дырэктар пазыку — аддамо і мы…

Я ў адказ:

— Цікавая прапанова! Але ж нічога з яе не выйдзе! Бо ў нас не адзін заатэхнік… Так што саўгас

■ Побач з намі

БАІМСЯ ЧАСТА БЕСПАДСТАЎНА

Не так даўно ў Мінску адбыўся шакіруючы выпадак. Дзятчына, якая пакутавала на шызафрэнію, жыла са сваёймаймай, і калі маці памерла, у дзятчыны з-за моцнага стрэсу пачалося абстваэрэнне захворвання. Спецыялісты кажуць, што абстваэрэнні бываюць розныя. Гэтая дзятчына ўпала ў ступар: сядзела на ложку і не варушылася. І у выніку пражыла ў кватэры з трупам сваёй маці два тыдні, пакуль суседзі не заблі трывогу з-за непрыемнага паху. І не знайшлося нікога — ні чалавека, ні арганізацыі, хто б пацікавіўся, як у яе справы.

— …Хіба што псіханеўралгічны дыспансер раз на месяц абзвоньвае сваіх хворых, якія знаходзяцца на ўліку, — кажа 38-гадовая Таццяна, якая жыве з шызафрэній ужо амаль 20 гадоў. Так, увесь гэты час яна на таблетках, і кожныя некалькі гадоў трапляе ў бальніцу на два месяцы.

Але пры гэтым у Таццяны вышэйшая адукацыя — яна інжынер-эканаміст і да 2006 года працавала ў адной з навуковых арганізацый. З 2008 года атрымала групу інваліднасці, з тых часоў не працуе.

Летась амбулаторную псіхіятрычную дапамогу атрымала 271 тысячча беларусаў (па звестках міжнароднага навукова-практычнага часопіса «Псіхіятрыя, псіхатэрапія і клінічная псіхалогія»).

Калі шчыра, калі б я не ведала пра яе дыягназ, то ні пра што б і не здагадалася. Звычайная жанчына, спакойная, разважае разумна. Адзінае, што крыву кідаецца ў вочы, — пры размове яна зрушвае бровы, як быццам спрабуе больш засяродзіцца, але і толкі — можа сысці за бяскрыўдную звычайку. Між тым Таццяна ўпэўнена, што чалавек назіральных можа выявіць, што яна хвора. І прыкметна, што думка аб гэтым ёй вельмі непрыемная.

— У мяне была праблема набіць штосьці ў краме. Я баялася людзей. Людзі са сферы абслугоўвання могуць зняважаць. Паводзіць сябе пагардліва… — кажа жанчына. — Калі прымаеш прэпараты, то можа быць мляваець. Аднойчы ў метро мяне прынялі за п’яную, а я проста была пад уздзеяннем лекаў…

У прып’яці, я разумею, чаму Таццяна не хоча, каб наваколныя ведалі пра яе дыягназ: мала кагэ тут адзідуштурхоўваюць ад сабе так упарта, як псіхічна хворыя. Многія глядзяць на іх з асцярогай і падазрэннем, цураюцца або прынамсі адчуваюць сябе

абыдзецца — не будзе мяне выкупляць… А мне, можа, у вас спадабаецца, дык і застануся.

Госці тады доўга смяліся. Але яшчэ даўжэй мы кармілі скаціну іх камбікормам. Факт, што мяшкі ў Казахстан так і не адправілі…

Соф’я КУРЦІН,

г.п. Лынтупы, Пастаўскі р-н.

САШКА І ГУСАК

У сем гадоў я пайшла ў школу, а напярэдадні праходзіла медыцынскі агляд. Цёткача ў бальні халаце змерала мой рост, вагу, правярыла горла, вушы, а потым, загадаўшы прыкрыць далонню адно вока, стала пытаць:

— Якая гэта літара? — і тыцнула ўказкай у табліцу.

— Баранка! — упэўнена адказала я.
— Правільна, — усміхнулася лекарка і пераглянула з маёймаймай.
— А гэта якая?
— Загагулька!
— Малайчына! Памянямем вока… Ну, а гэта?..
— Граблі!
— Цудоўна! — зарагатала лекарка. — Здароўе ў парадку. Можна ісці ў школу і вучыць літары.

Так я стала вучаніцай.
Першы дзень у школе мне запомніўся дзюмома падзеямі: у нашым класе аказалася дзятчынка з чароўным, нечуваным дагэтуль імем — Роза. А другое — я нарэшце убачыла Гусака. Наогул, прозвішча ў чалавека было Лебедзь, і ў школе ён працаваў… дырэктарам, але мае брат, сястра і ўсе суседскія дзеці звалі яго толькі Гусак. (Гэта ўжо потым, шмат гадоў пасля, калі сталі дагосрслымі, мы зразумелі, што наш дырэктар быў зусім не благі, проста вельмі патрабавальны. Тады ж, у маленстве, мы яго баяліся і не надта любілі).

А гісторыя з ім выйшла такая. Мой брат быў страшэнным гарэзлам. І вось за нейкія яго правіны нашых бацькоў выклікалі ў школу. А як ім пайсці, калі яны абое на працы цэлы дзень?

Карацей, у кабінет да Лебедзя пайшла наша старэйшая бабулька. Сядзіць там, бедная, слухае, што ўнук яе дужа непаслухмяны, хуліганіць, што нічога людскага з яго не вырасца, і ад страху ажно калоціцца, галавою ківае ды прыгаворвае:
— Добра, таварыш Гусак… Бацька з ім разбярэцца, таварыш Гусак… Не хвалюеціся, таварыш…

Дырэктар строга кашляў і прамовіў:

— Прабачце, але маё прозвішча не Гусак, а Лебедзь!

Тут наша бабуля перапужалася яшчэ болей:
— Ды што вы кажаце?!.. Ай-яй-яй! А наш Сашка усё! Гусак ды Гусак, Гусак ды Гусак! Ну, пакавай, паршывец!..

няёмка ў іх прысутнасці. Між тым, думваю, не памылюся, калі скажу, што на самой справе ў асроддзі амаль кожнага чалавека ёсць людзі, якія пакутуюць на тое ці іншае псіхічнае расстройстве, і большасць з нас нават не здагадаваюцца пра гэта.

Дактары-псіхіятры кажуць, што сёння, дзюкуючы стварэнню новых лекаў, многіх іх пацыентаў можна вярнуць у грамадства. Але ёсць адна праблема: дасягненні фармакалогіі апырэдзілі гатоўнасць грамадства адкацыта, што яны не інжынер-эканаміст і да 2006 года працавала ў адной з навуковых арганізацый. З 2008 года атрымала групу інваліднасці, з тых часоў не працуе.

«А ДЗЕ Ж САМІ ХВОРЫЯ?»

Але калі Таццяна ляжала ў бальніцы два гады таму, псіхатэрапеўт ёй падказала, што ў Мінску адкрыўся клубны дом для такіх пацыентаў як яна. Таццяна стала яго наведваць. «Тут мы маем зносіны, па серадах у нас — камп’ютарныя курсы, па чацвяргах гатуем: тут ёсць мультыварка. Маецца доступ да інтэрнэту, можам паглядзець разам фільм…» — распавядае яна.

Больш за год сюды ходзіць і 37-гадовы Андрэй: «Тут усе на роўных, ніхто не тыкае палцам, можна добра правесці час». Менавіта Андрэй сустраў мяне на падыходзе: «Вы карэспандант? Хадземце, я вас праверджу». І гэта было вельмі дарэчы, таму што мне прыйшлося нямаля паваляць на ўскраіне Мінска, пакуль я знайшла неабходны будынак. А калі ішла за Андрэем, спрабавала зразумець: ён супрацоўнік або чалавек «з дыягназам»? Звычайны мужчына, хіба што вочы трохі сумныя… І толкі фразы «Вы позна, многія з нашых ужо пайшліў дадому» дазволіла зразумець, да якой катэгорыі яго залічыць.

Дырэктар клубнага дома «Адкрытая душа» Вольга Рыбчынская толкі ўсміхаецца: «Калі да нас прыходзілі валандці (было пару раз), дык яны пыталіся: а дзе ж самі хворыя? Мабыць, яны чакалі ўбачыць нешта з фізыкаў жахаў, а тут усё спакойна, звычайныя размовы, чавання…».

Дарчы, клубны дом — гэта мадэль разаблітацыі людзей з псіхіатрыч-

ным дыягназамі, якую распрацавалі самі людзі з псіхічнымі захворваннямі. Гэта адбылося ў 1948 годзе ў ЗША. Спачатку гэта была група самадапамогі, потым туды запрасілі сацрабработнікаў. Цяпер у свеце каля 400 такіх клубных дамоў.

У Беларусі першы клубны дом «Адкрытая душа» адкрыўся ў 2011 годзе. Гэта быў сумесны праект Беларуска-

асацыяцыі сацыяльных работнікаў і саюзаў дабрачынных арганізацый Баварыі, клубнага дома «Ластаўчына на гняздо» (Мюнхен) пры фінансавай падтрымцы фонду «Акцыя — чалавек» (Германія). Падтрымліў гэтую ідэю ІРНПЦ псіхічнага здароўя.

— Цяпер мы працуем ужо без фінансавай падтрымкі нямецкага фонду — з гэтага года дзюкуючы дзяржаўнаму сацыяльнаму заказу разлічваем на фінансавую дапамогу ад дзяржавы (ужо выйралі тэндар), — кажа Вольга Рыбчынская.

Да гэтага для людзей, хворых на шызафрэнію, не існавала сацыяльных паслуг і разаблітацыйных цэнтраў. Больш за тое, шызафрэнія з’яўляецца медыцынскім супрацьказаннем для таго, каб атрымаць дапамогу з боку тэрытарыяльнага цэнтра саабслугоўвання насельніцтва. Але ж такія людзі таксама маюць патрэбу ў дапамозе з боку грамадства!

— Мы працуем з людзьмі з шызафрэніяй, псіхозамі, псіхатычнымі расстройствамі і з людзьмі з расстройствамі настрою (сюды адносіцца депрэсія, біплярнае расстройство), — кажа Вольга. — Мы разумеам асаблівасці такіх людзей, спакойна ставімся, калі прыходзіць чалавек ва ўзбуджаным стане, разумеём, што патрэбен час, каб ён асывоўся ў нас.

— Працаваць з імі не так складана, як здаецца на першы погляд, — запэўнівае мяне сацработнік. — Сюды прыходзіць усё ж такі людзі з актыўнай жыццёвай пазіцыяй. Раз яны вырашылі не сядзець дома і прышліў да нас у клубны дом, значыць, настрыены на пазітыўныя змены. Складаныя сітуацыі ў іх не ўзагдаю. Можна, часам хацелася б большай актыўнасці з іх боку, але мы разумеам, што многія прымаюць моцныя снатворныя. Таму не ўсе могуць прымусяць сябе прысідзі да нас к 9 раніцы. Гэта часам фізічна нерэзальна пасля дозы таблетак.

г. Мінск.

ЁСЦЬ ЛОГІКА!

…Спачатку анекдот. На стале дзве кнігі логікі. Першая з іх старонкак на 250-300. Называецца «Логіка». Побач — фаліянт старонкак на 600: «Жаночая логіка. Том першы». Вось пра яе, пра жаночую логіку, і пойдзе гаворка.

Значыць, сяджу я неак раз у сваім кабінеце. Выдалася вольная хвілінка — баўлю яе з гумарыстычнай газетай «15 сутак». Заходзіць супрацоўніца.

— Што чытаеце? — пытаецца ў мяне.

— Ды во (паказваю) свежы нумар газеты прыйшоў. І ведаеш, іншы раз тут цікавыя афарызмы друкуюць. Ну, вось як табе гэты: «Мужчынам небяспечна наступаць на граблі. На дзіцячыя грабелкі — удвая».

Рэакцыя калыханкі на гэту фразу была імгненнай і такой, што я нават разгубіўся:
— Ой, дзятку, што нагадалі, — сказала жанчына. — Мне ж трэба як сёння купіць.

Жаночая логіка, праўда?

Анатоль ПАЛЫНСКІ,

г. Беразіно.

ВОСЬ І ЁСА ЛЮБОУ

…Ах, якія цяпер вяселлі! Зборы, салоны, рэстараны, картэжы, шыкоўныя строй, прычос-

нымі дыягназамі, якую распрацавалі самі людзі з псіхічнымі захворваннямі. Гэта адбылося ў 1948 годзе ў ЗША. Спачатку гэта была група самадапамогі, потым туды запрасілі сацрабработнікаў. Цяпер у свеце каля 400 такіх клубных дамоў.

У Беларусі першы клубны дом «Адкрытая душа» адкрыўся ў 2011 годзе. Гэта быў сумесны праект Беларуска-

асацыяцыі сацыяльных работнікаў і саюзаў дабрачынных арганізацый Баварыі, клубнага дома «Ластаўчына на гняздо» (Мюнхен) пры фінансавай падтрымцы фонду «Акцыя — чалавек» (Германія). Падтрымліў гэтую ідэю ІРНПЦ псіхічнага здароўя.

— Цяпер мы працуем ужо без фінансавай падтрымкі нямецкага фонду — з гэтага года дзюкуючы дзяржаўнаму сацыяльнаму заказу разлічваем на фінансавую дапамогу ад дзяржавы (ужо выйралі тэндар), — кажа Вольга Рыбчынская.

Да гэтага для людзей, хворых на шызафрэнію, не існавала сацыяльных паслуг і разаблітацыйных цэнтраў. Больш за тое, шызафрэнія з’яўляецца медыцынскім супрацьказаннем для таго, каб атрымаць дапамогу з боку тэрытарыяльнага цэнтра саабслугоўвання насельніцтва. Але ж такія людзі таксама маюць патрэбу ў дапамозе з боку грамадства!

— Мы працуем з людзьмі з шызафрэніяй, псіхозамі, псіхатычнымі расстройствамі і з людзьмі з расстройствамі настрою (сюды адносіцца депрэсія, біплярнае расстройство), — кажа Вольга. — Мы разумеам асаблівасці такіх людзей, спакойна ставімся, калі прыходзіць чалавек ва ўзбуджаным стане, разумеём, што патрэбен час, каб ён асывоўся ў нас.

— Працаваць з імі не так складана, як здаецца на першы погляд, — запэўнівае мяне сацработнік. — Сюды прыходзіць усё ж такі людзі з актыўнай жыццёвай пазіцыяй. Раз яны вырашылі не сядзець дома і прышліў да нас у клубны дом, значыць, настрыены на пазітыўныя змены. Складаныя сітуацыі ў іх не ўзагдаю. Можна, часам хацелася б большай актыўнасці з іх боку, але мы разумеам, што многія прымаюць моцныя снатворныя. Таму не ўсе могуць прымусяць сябе прысідзі да нас к 9 раніцы. Гэта часам фізічна нерэзальна пасля дозы таблетак.

ДРЫМУЧЫЯ СТЭРЭАТЫПЫ… АДУКАВАНЫХ ЛЮДЗЕЙ

— Мы працуем з людзьмі з шызафрэніяй, псіхозамі, псіхатычнымі расстройствамі і з людзьмі з расстройствамі настрою (сюды адносіцца депрэсія, біплярнае расстройство), — кажа Вольга. — Мы разумеам асаблівасці такіх людзей, спакойна ставімся, калі прыходзіць чалавек ва ўзбуджаным стане, разумеём, што патрэбен час, каб ён асывоўся ў нас.

— Працаваць з імі не так складана, як здаецца на першы погляд, — запэўнівае мяне сацработнік. — Сюды прыходзіць усё ж такі людзі з актыўнай жыццёвай пазіцыяй. Раз яны вырашылі не сядзець дома і прышліў да нас у клубны дом, значыць, настрыены на пазітыўныя змены. Складаныя сітуацыі ў іх не ўзагдаю. Можна, часам хацелася б большай актыўнасці з іх боку, але мы разумеам, што многія прымаюць моцныя снатворныя. Таму не ўсе могуць прымусяць сябе прысідзі да нас к 9 раніцы. Гэта часам фізічна нерэзальна пасля дозы таблетак.

кі, макіяжы, букеты… І ўсё гэта — прычым тут жа — у інтэрнэт. Нават вясельны падарожжы, нават інтым! А што — хай людзі баначэ. Ніякіх таямніц…

Дык вось. Знаёмья кабеты наглядзеліся неяк на чужыя вяселлі — надзівіліся, напляваліся ды сталі ўспянаць свае. Цётка Маня апошнія «слова ўзяла». Сказала:

— Ат, дзеўкі, так, як у мяне, ні ў кога з вас не было!..

І ўжо потым, цяжанька ўздыхнуўшы, дадала:

— Вы ж ведаеце — Косція мой сімпатычны быў, на ўсе рукі майстар… Вос і ўтраскалася. Ведама — дурніца, дзіця, толкі вясямнаццаць стукнула. Бацькі па вечарах яшчэ з хаты не заўсёды выпускалі — у клуб, на сяло, а мы ўжо з ім пажаніцца сабраліся. Ён неак вечарам кажа:

— Заўтра я жыта буду жаць пад Альхуюцамі, дык ты прыйдзі. Я адлучуся — сходзім у сельсавет распішамся.

Не ведаю, як тую ноч пераночыла — раніцою збіраюся… Надовецкую новую сукенку сама пашыла. А як адзець? Бацькам жа сказала, што ў грошы іду. Злажыла абноўу ў клунак, схавала ў кошык, выйшла з хаты — сэрца з грудзеў…

Шчасце, што дарога прац ляс — не бацьчы нішто, сустрачных няма — можна і падбегам, бо хвалююся ж, бо спяшаюся — баюся спазніцца!

У мігі даліццела: паблізу ўжо тая вёска, ды і поле павяня… Але камбайна чамусьці не чуваць. Чешуся, дурніца: гэта ж мой Косцік зачэкаў ужо, матор заглушыў, усе вочы прагледзёў…

Aга!.. Як жа! Падышла бліжэй, бачу — ён пад камбайнам ляжыць.

Я давай яго клікаць:
— Косцік, каток, я прыйшла…

А ён, бачу, вухам не вядзе — корпаецца там у нечыім.

— …Ты ж клікаў, казаў мы распішамся?

Ён тады з-пад камбайна (мурзаты — з галавы да ног, а ўжо злонсы…) — і ў наступ: акія, маўляў, тут роспісы, якая жаніцьба?! Не бачыш — у мяне камбайн паламаўся! Каменне гэта чортаваў..

Я, вядома ж, у крыўду, у слёзы…

Толкі тады ён, як крыву пацішоў, прытуліў мяне, прылачыў… Ён гэта ўмеў!.. А потым і кажа:

— Ну добра, сёння не атрымалася ў нас, тады заўтра прыходзь. Можна, камбайн не зломіцца…